

richtingen waren, en niet alleen voor Fransche studenten, maar haast nog meer voor de vele vreemdelingen, die in Parijs hun studies komen voltooien.

De eerste landen, die hun aandacht gewijd hebben aan de moeilijkheden, die hun studeerende jeugd in Parijs te wachten zouden staan, zijn Canada en Argentinië geweest, die op hun beurt op de daarvoor aangewezen terreinen groote gebouwen voor hun studenten hebben laten optrekken. Amerika, Griekenland, België, Japan, Armenië, Indo-China, Zweden en Denemarken, Spanje en nog andere landen hebben hun voorbeeld gevolgd. Ook is er een groot algemeen restaurant geopend. De middeneeuwsche internationale colleges zijn dus weer bezig, uit hun asch te verrijzen, veel uitgebreider, veel grootscher, maar toch altijd op de linkeroever van de Seine.

En Holland? Op het plaatje zie je het mooie Hollandsche gebouw van onzen architect Dudok. Al ruim vier jaar geleden, heeft de Nederlandsche gezant den eersten steen gelegd. Het huis is bestemd om ongeveer 75 Hollandsche en 25 Fransche studenten te vereenigen. Door allerlei geldelijke moeilijkheden heeft men een tijd lang het werk stop moeten zetten.

Het is een Amerikaansche Hollander, de Heer Preyer geweest, die ter gedachtenis aan zijn in den oorlog gestorven zoon, de eerste fondsen voor het Hollandsche tehuis heeft geschonken. Andere Hollanders hebben daar hun giften bijgevoegd.

Moge het tehuis tot vreugde worden van talrijke geslachten, en medewerken tot het knoopen van vele internationale vriendschappen!

N. P.

Patiala, de beroemde Karakorumhond

door NANNIE VAN WEHL

Zie voor-binnenpagina omslag.

MENEER en mevrouw Visser reizen al sedert jaren over heel de wereld, maar 't meest door het Karakorumgebied, dat Britsch-Indië naar het Noorden afsluit. Ze hebben daar groote gebieden, waar totnogtoe geen Europeaan en vaak zelfs geen inlander den voet heeft gezet, grondig onderzocht en in kaart gebracht. Mevrouw Visser bestudeerde de bloemen en planten en trok onversaagd met haar echtgenoot mede, hoe moeilijk en onbegaanbaar het gebergte ook was, en hoezeer de reizigers te lijden hadden van schroeiende hitte, felle koude, zelfs van honger en dorst.

Van al, wat de Vissers gezien en beleefd hebben, hebben ze ons op de hoogte gehouden. Meneer Visser houdt prachtige lezingen met lichtbeelden, als hij weer eens voor eenigen tijd in ons lieve landje is. Samen schrijven de reizigers mooie boeken over hun reizen, over den Karakorum in 't bijzonder en in menige krant vinden we zoo nu en dan altijd tot onze blijdschap, een boeiend reisverhaal van de hand van de Vissers.

Deze wereldreizigers zijn heel bekend, ja, beroemd geworden. Maar nog bekender, nog beroemder was hun hond.

Ja, was hun hond. Want hun prachtige hond, groot als een beer, met zijn dikke vacht, zoo zacht als fluweel, met zijn „Gouden pooten,” (zoo riep een klein meisje in den Haag: O, kijk eens Moeder,

die hond heeft gouden pooten!) de trouwe Patiala is onlangs aan boord van de *Manoeran*, op reis van Britsch-Indië naar Sumatra, aan longontsteking gestorven. Hij ligt nu begraven op het mooiste plekje van den mooien tuin van jonkheer van Suchtelen, den gouverneur van Sumatra's Oostkust. Na Patiala's dood heeft zijn baas veel over hem verteld en voor de kranten opgeschreven. Uit de mededeelingen van den Heer Visser neem ik over, wat jullie 't meest zal interesseeren en doe er een portret van Patiala bij. Hij wordt hier gekiekt op 't oogenblik, dat hij alweer op reis gaat. Zijn vrouwtje heeft al weer bloemen ten afscheid gekregen, en houdt Patiala's verstandige kop in de goede richting. Recht voor de lens — zijn baas heeft de lijn vast — aan boord was Patiala wel graag aan de lijn. Hij had grooten eerbied voor 't water en bleef altijd een flink eind van de verschansing vandaan.

Patiala is geboren hoog in het gebergte van Tibet. Uit de koelte daar werd hij gebracht naar het hof van een Indisch vorst in de laagvlakte: de Maharadja van Patiala. Aan het land van zijn eersten meester heeft de prachtige Tibetaansche hond zijn naam te danken. De vorst schonk hem aan mevrouw Visser, omdat ze hem zoo mooi vond en zooveel rustiger en waardiger dan de overige honden in den kennel, die geweldig te keer gingen.

Toen de Vissers vertelden, dat ze van plan waren den hond mee te nemen op hun reizen, ried de Maharadja hun dat ten zeerste af. „Geen hond, uit het hooggebergte, is bestand tegen het klimaat in de lage landen,” waarschuwde hij.

„Zelfs hier zal 't nog de vraag zijn, of de honden 't uithouden.”

Sindsdien zijn alle Tibetaansche honden, uit wier midden mevrouw Vissers hond werd geko-

zen, al lang dood. De soort: Tibetaansche mastiffs, is uiterst zeldzaam in Europa, omdat het haast niet mogelijk is hen in leven te houden. En toch reisde Patiala negen jaar lang door de heele wereld met den baas en de vrouw mee! Omhoog, omlaag — naar Centraal Azië, Chineesch Toerkestan, naar Nederlandsch-Indië, China, Japán, de Filippijnen, naar Nederland, Duitschland, Zweden, Finland Italië, naar Algiers en Egypte.

Hoe oud Patiala was, toen de Vissers hem kregen, wist niemand. Noch waar hij precies vandaan kwam. Wie lette daar in Voor-Indië op? Een hond was een hond. Aan de heele houding en het heele wezen van Patiala was de onverschilligheid van zijn omgeving te bespeuren. Toen mevrouw Visser hem streelen wilde, stond hij op en ging een eindje verder zitten. Hij gaf niet de minste teekenen van ontroering, toen hij weg moest reizen van zijn ouden baas en een nieuwen moest toebehooren. Lang duurde het, eer er iets van een band kwam tusschen hem en de Vissers, die hem steeds hun sympathie betuigden. Maar toen Patiala eenmaal aan hen gehecht was, omringde hij hen en vooral de vrouw, met zijn sterke liefde en trouw, die hem tot uiterste oplettenheid en waakzaamheid dreef. Wee den drager, die iets te dicht bij de tent kwam, waar de vrouw sliep! Dan blafte hij één keer, maar zóó vervaarlijk, dat er geen verdere aanmaning noodig was. Dat blaffen van Patiala schijnt iets heel bijzonders geweest te zijn. Toen hij op het top-punt van zijn roem stond, na de derde Karakoroem-expeditie te hebben meegemaakt, logeerden de Baas en de Vrouw eens met hem bij een Indisch vorst, Patiala kreeg voor zich alleen een schildwacht!

Patiala lag op de veranda — de schildwacht stond deftig naast hem. Daar zag Patiala een paar pauwen. Hij blafte zijn éenen korten blaf, en de schildwacht liet van den schrik zijn geweer vallen!

In Zweden is eens in een der tijdschriften een portret van Patiala verschenen met het onderschrift: Zijn Koninklijke Hoogheid Patiala.

Koninklijk — zóó gedroeg hij zich altijd. Slechts zelden verliet hem zijn bedaardheid. Huilen of janken deed hij nooit, kwispelen met zijn staart heel zelden. Hij keek maar. Doch in zijn oogen konden de vrouw en de baas alles lezen, zijn wanhoop, als hij zag, dat de koffers gepakt werden en hij merkte, dat hij dit keer *niet* mee zou gaan. Zijn blijdschap als de vrouw en de baas weer terug waren. Zijn vreugde om het natuurschoon, dat hij op zijn reizen zag. Zijn verwondering over apen, olifanten, pauwen. Zijn woede over andere honden. Andere honden waren de eenige wezens, die Patiala weleens buiten zichzelf konden brengen. Eens maakte hij zich zóó boos op een grooten hond, die maar niet voor de aansluitende auto uit wou wijken en daardoor de auto tot stoppen noodzaakte,

dat hij de tanden in 't metaal van de auto sloeg, zóó dat de merken er in stonden.

Koninklijk gedroeg hij zich, als hij at. Meermalen is hij uitgehongerd geweest. Als dan eindelijk het eten voor hem gebracht werd, raakte hij het nóg niet aan, vóór degeen, die 't hem bracht, weer weg was. En hoe uitgerammeld hij ook mocht zijn, hij at toch héél bedaard. Heel langzaam, zorgvuldig kauwend. Een klein stukje vleesch, een worteltje, wat rijst. Mocht hij iets over den rand van den schotel gemorst hebben, dan at hij dat eerst zorgvuldig op, vóór hij weer verder ging. Het was best aan hem besteed, dat hij in 't Hotel des Indes in Batavia zijn maaltijd kreeg, keurig opgediend in een hors d'oeuvreschaal, ieder vakje gevuld met weer wat anders. Heel zelden is hij in de negen jaar, dat hij met de Vissers reisde, ziek geweest.

Wagenziek zoowaar, de eerste de beste keer dat hij met hen in een auto zat. Later niet meer — alleen nog vlak vóór de ziekte, die een eind maakte aan zijn leven. Zeeziek is hij ééns geweest, op de allereerste zeereis. Verder weleens ziek van verdriet, als de baas en de vrouw bij hooge uitzondering zonder hem op reis waren.

Toen hij leed aan de longontsteking, die zijn dood zou zijn, gedroeg hij zich als altijd koninklijk. Kalm, zonder klachten, zijn aangeboren zindelijkheid verliet hem niet. Hij wilde niet in de hut blijven, om zijn behoeften te doen. Zoo ziek als hij was moesten de baas en een bootsman die dag en nacht voor den zieken Patiala klaar stond, hem even naar buiten dragen.

Zulk een hond verdiende de populariteit, die hem van alle kanten en in steeds stijgende mate ten deel viel! Aardige staaltjes vertelt meneer Visser daarvan.

Na die derde Karakorum-expeditie kreeg Patiala bloemstukken, worsten, brieven, telegrammen.

Honden, die trotsch op hem waren, zonden hem huldeblijken! In Nederland werd hem een zilveren beker toegestuurd. Uit Gelderland stuurde men hem eens een worst: „Aan Patiala, den Haag.”

De post bracht het smakelijke geschenk regelrecht naar Hotel Paulez — heel den Haag wist, dat daar Patiala logeerde!

Iedereen aan boord van de Manoeran toonde de grootste belangstelling voor het verloop van de ziekte van Patiala. En de heele bevolking van Medan, waar de doode Patiala aan wal werd gedragen leefde mee met de vrouw en de baas, die nu hun trouwen vriend en beschermer moesten missen. Een bewonderaarster van Patiala zorgde voor mooie bloemen op zijn graf, de Maatschappij Nederland, op wier booten Patiala zoo vaak gereisd heeft, zal voor een eenvoudige grafsteen zorgen — „Zijn Koninklijke Hoogheid Patiala” zal niet licht vergeten worden.